

Nieuwe ronde, nieuwe kansen

Het buitenlands beleid van Duitsland na de oorlog in Irak

Achtergrond - 25 april 2003

(25 april 2003) Nu de strijd om Irak zich van het slagveld naar de onderhandelingstafel heeft verplaatst, ontstaat voor Duitsland de kans om meer bewegingsruimte voor zichzelf te creëren in de internationale arena.

Behalve een versterkte positie in het 'oude' Europa, zou een hernieuwde samenwerking met de Verenigde Staten de Bondsrepubliek ook een versterkte positie in het 'nieuwe' Europa kunnen bezorgen. Op 16 april hebben de lidstaten van de Europese Unie de toetreding van tien Oost-Europese kandidaat-lidstaten tot de Unie bekrachtigd. Op 1 mei 2004 verschuift het centrum van Europa een flink stuk naar het Oosten en veel nieuwkomers zullen hun blik in eerste instantie richten op Berlijn, het 'hart' van de nieuwe Unie. Een aantal van deze nieuwkomers, waaronder het Duitse buurland Polen, hebben zich tijdens de oorlog tegen Irak nadrukkelijk aan de zijde van Amerika geschaard. Voor deze landen vormen de Verenigde Staten het enige land dat hun veiligheid tegenover Rusland, de 'bezetter' uit de Koude Oorlog, kan garanderen. Door nu de banden met Amerika aan te halen, kan Duitsland in de nabije toekomst gaan fungeren als bruggenhoofd tussen de Verenigde Staten en de Oost-Europese buurlanden die zich internationaal op Amerika oriënteren. Dat zou de positie van Duitsland binnen de Europese Unie kunnen versterken. De felle verwijten die de Franse president Chirac de Oost-Europese kandidaat-lidstaten een paar maanden geleden maakte vanwege hun steun aan de Verenigde Staten, spelen Duitsland daarbij in de kaart.

De herschikking van de internationale verhoudingen die momenteel gaande is, biedt Duitsland weliswaar veel kansen, maar lijkt ook al een eerste slachtoffer te gaan eisen. Op 29 april komt Schröder in Brussel bijeen met de leiders van Frankrijk, België en Luxemburg om te praten over het initiatief van dit zogeheten "kern-Europa" om een gemeenschappelijk defensiebeleid te vormen. Dit initiatief is genomen om een antwoord te formuleren op de aloude vraag naar een Europees defensiebeleid als alternatief voor de Amerikaanse suprematie. Het initiatief wordt echter gewantrouwd door landen als Spanje en Groot-Brittannië, die het beschouwen als ondermijning van de NAVO. Aangezien kanselier Schröder op dit moment gebaat is bij samenwerking met Londen, lijkt het initiatief van "kern-Europa" voorlopig weer even de ijskast in te kunnen.

Süddeutsche Zeitung:

[Der Irak Krieg. Nachkriegsordnung. Schöne neue Welt](#)

Der Spiegel

[UNO Poker un Irak. Persilschein für die Ölflecken](#)

Mark Schenkel is student Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en schrijft regelmatig artikelen voor het Duitslandweb. Momenteel studeert hij aan de Humboldt Universität in Berlijn.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2422/nieuwe-ronde-nieuwe-kansen>